

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 6. rujna 2022.

Analiza odluke

Gregačević protiv Hrvatske
br. zahtjeva 13769/15

čl. 6. st. 1. Konvencije – pravo na pošteno suđenje (pravo na pristup sudu i pravo na obrazloženu odluku)

čl. 13. Konvencije – pravo na djelotvoran pravni lijek

čl. 46. Konvencije – obvezatna snaga i izvršenje presuda

Način na koji su domaći sudovi računali rok za podnošenje zahtjeva za obnovu postupka nije spriječio podnositelja zahtjeva u upotrebi tog pravnog sredstva

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) zasjedajući u vijeću od 7 sudaca, 5. listopada 2021. donio je odluku o nedopuštenosti zahtjeva zaključivši da su podnositeljevi prigovori na temelju članka 6. i 13. očigledno neosnovani dok je njegov prigovor na temelju članka 46. nespojiv *rationae materiae* s odredbama Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija).

Presudom od 10. srpnja 2012. godine Europski sud je utvrdio da je podnositelju zahtjeva povrijeđen članak 6. stavak 1. i stavak 3. točka (b) Konvencije jer mu nije dano odgovarajuće vrijeme i mogućnost za pripremu obrane. Ta presuda je postala konačna 10. listopada 2012. o čemu je podnositelj obaviješten dopisom Europskog suda koji je primio poštom 22. listopada 2012. Na temelju ove konačne presude Europskog suda podnositelj je podnio zahtjev za obnovu postupka sukladno članku 502. Zakona o kaznenom postupku iz 2008. (dalje: ZKP/08)¹. Općinski sud je njegov zahtjev proglasio nedopuštenim jer je bio podnesen izvan zakonskog roka od 30 dana propisanog stavkom 3. istog članka. Naime, presuda Europskog suda postala je konačna 10. listopada 2012., a podnositelj je svoj zahtjev za obnovu postupka podnio 12. studenoga 2012. Pozivajući se na prijelazne i završne odredbe ZKP-a/08² podnositelj je u

---

¹ Članak 502. ZKP

“...

(2) *Odredbe o obnovi kaznenog postupka će se primijeniti i u slučaju kada je podnesen zahtjev za izmjenu pravomoćne sudske odluke na temelju konačne presude Europskog suda za ljudska prava kojom je u odnosu na okrivljenika utvrđena povreda prava i sloboda iz Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.*

(3) *Zahtjev za obnovom postupka na temelju konačne presude Europskog suda za ljudska prava može se podnijeti u roku od trideset dana od datuma konačnosti presude Europskog suda za ljudska prava.”*

² Članak 574. ZKP

„ ...

žalbenom postupku tvrdio da je u njegovom predmetu trebalo primijeniti Zakon o kaznenom postupku iz 1997. (dalje: ZKP/97) jer se prvobitni postupak vodio na temelju tog Zakona. Prema njegovu mišljenju, domaći sudovi morali su primijeniti pravila koja su bila blaža za optuženika, a budući da ZKP-om/97 nisu bili propisani nikakvi rokovi za podnošenje zahtjeva za obnovu postupka, trebalo je za računanje roka primijeniti taj Zakon. Županijski sud je odbio podnositeljevu žalbu.. Podnositelj je svoje žalbene navode ponovio u ustavnoj tužbi pozivajući se, *inter alia*, na povredu članka 6. stavka 1. i članka 13. Konvencije. Ustavni sud je proglasio ustavnu tužbu nedopuštenom u odnosu na članak 6. stavak 1. Konvencije smatrajući da ta odredba nije primjenjiva na postupak koji se pokreće podnošenjem zahtjeva za obnovu postupka, dok je u odnosu na članak 13. utvrdio povredu. Konkretno, smatrao je da je taj članak povrijeđen budući da kazneni sudovi nisu obrazložili zašto su primijenili mjerodavne odredbe ZKP-a /08 niti su utvrdili kojeg je datuma podnositelj bio obaviješten da je presuda Europskog suda postala konačna. U ponovljenom postupku općinski sud je utvrdio da je podnositelj o konačnosti presude Europskog suda bio obaviješten 22. listopada 2012., ali je zahtjev za obnovu postupka opet proglasio nedopuštenim zaključivši da se rok od 30 dana morao računati od dana konačnosti presude, a ne od dana dobivanja obavijesti o tome. Naglasio je da je podnositelj očigledno imao dovoljno vremena da podnese svoj zahtjev za obnovu postupka. Nije naveo razloge zbog kojih je smatrao da je na taj zahtjev bilo potrebno primijeniti odredbe ZKP-a /08. U žalbenom i ustavnosudskom postupku podnositelj se ovaj puta nije žalio na nedostatak obrazloženja primjene ZKP-a /08, već samo na način računanja zakonskog roka od 30 dana, tvrdeći da se on morao početi računati od dana kada je obaviješten o konačnosti presude Europskog suda. Županijski sud je odbio njegovu žalbu, a Ustavni sud proglasio ustavnu tužbu nedopuštenom.

Podnositelj zahtjeva je pred Europskim sudom prigovorio da je način na koji su hrvatski sudovi računali zakonski rok doveo do povrede njegovih prava na pošteno suđenje zajamčenog člankom 6. stavkom 1. i prava na djelotvoran pravni lijek zajamčenog člankom 13. Konvencije. Također je tvrdio da je povrijeđen članak 46. Konvencije zbog neizvršenja presude Europskog suda.

Mjerodavna načela u pogledu izvršenja presuda Europskog suda i njegove nadležnosti da ispituje novo pitanje koje nije riješeno prethodnom presudom, sažeta su u predmetu [Moreira Ferreira protiv Portugala \(br. 2.\)](#)³. Sud treba utvrditi je li zahtjev „u osnovi isti kao neki predmet što ga je već ispitivao ... te ne sadrži li nikakve nove relevantne činjenice” ([Verein gegen Tierfabriken Schweiz \(VgT\) protiv Švicarske \(br. 2\)](#) [VV], br. 32772/02, st. 63.). U ovom

---

(2) Ako je do stupanja na snagu ovog Zakona donesena kakva odluka protiv koje je po odredbama [tada važećeg] zakona ... dopušten pravni lijek ..., u postupku [povodom tog pravnog lijeka] primijenit će se odredbe zakona po kojem je donesena odluka, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(3) Odredbe članka 497. – 508. ovog Zakona na odgovarajući način će se primjenjivati i u postupcima povodom zahtjeva za obnovu kaznenog postupka podnesenima po odredbama [prethodnog] Zakona o kaznenom postupku ...”

³ Utvrđenje povrede u presudama Europskog suda je deklaratorne prirode, dok izvršenje presuda nadzire Odbor ministara. Međutim, uloga Odbora ministara ne znači da mjere koje je tužena država primijenila kako bi ispravila povredu ne mogu otvoriti novo pitanje o kojem nije odlučeno u presudi i stoga predstavljati predmet novoga zahtjeva o kojemu Europski sud može odlučivati. Europski sud je utvrdio da je nadležan postupati po prigovorima u brojnim naknadnim predmetima, na primjer kada domaća tijela, u okviru izvršenja presude Europskog suda, provedu novo ispitivanje predmeta bilo obnovom/ponavljanjem postupka ili pokretanjem posve novog postupka. Utvrđivanje postoji li „novo pitanje” u velikoj mjeri ovisi o konkretnim okolnostima određenog predmeta i razlike između predmeta nisu uvijek jasne. Kada Europski sud razmatra relevantne nove informacije u kontekstu novog zahtjeva time ne zadire u ovlasti Odbora ministara iz članka 46. u pogledu nadzora nad izvršenjem presuda i ocjene provedbe mjera koje su donijele države na temelju tog članka.

konkretnom predmetu, Europski sud je morao utvrditi je li prigovor podnositelja zahtjeva na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije u osnovi isti kao prigovor o kojem je već odlučio presudom iz 2012. ili sadrži neke nove relevantne činjenice koje predstavljaju novi prigovor.

Prigovor podnositelja zahtjeva odnosi se na rješenja kaznenih sudova kojima je njegov zahtjev za obnovu postupka na temelju konačne presude Europskog suda proglašen nedopuštenim kao nepravodoban. Iako se ta rješenja odnose na izvršenje presude Europskog suda, ona su nova u odnosu na domaći postupak koji je bio predmet ispitivanja u toj presudi, te su donesena nakon tog postupka. Podnositelj nije tvrdio da je navodna povreda članka 6. stavka 1. u ovom predmetu nastala zbog neizvršenja presude Europskog suda od strane kaznenih sudova, već zbog pogrešnog računanja relevantnog zakonskog roka. Nadalje, Europski sud je naglasio da je u prethodnoj presudi utvrdio povredu članka 6. stavka 1. i stavka 3. točke (b) Konvencije jer podnositelju nije dano odgovarajuće vrijeme i mogućnost za pripremu obrane, dok se njegov prigovor u ovom predmetu odnosio na pravo na pristup sudu i pravo na obrazloženu odluku. Rješenja kaznenih sudova kojima je zahtjev podnositelja zahtjeva za obnovu postupka proglašen nedopuštenim temeljila su se na novim razlozima koji su mogli dovesti do nove povrede članka 6. stavka 1. Konvencije.

Slijedom navedenog, Europski sud je u ovom predmetu mogao ispitati jesu li rješenja kaznenih sudova bila u skladu s člankom 6. stavkom 1., bez opasnosti da bi time ušao u opseg ovlasti Odbora ministara na temelju članka 46. Konvencije.

Kako bi utvrdio jesu li rješenja kaznenih sudova bila u skladu s člankom 6. stavkom 1., Europski sud je trebao ocijeniti; (i) je li način računanja roka za podnošenje zahtjeva za obnovu postupka spriječio podnositelja zahtjeva u upotrebi tog pravnog sredstva te (ii) je li povrijeđeno njegovo pravo na obrazloženu odluku.

U pogledu računanja roka, Europski sud je primijetio da je člankom 502. stavkom 3. ZKP-a/08 nedvosmisleno propisano da se zahtjev za obnovu postupka na temelju presude Europskog suda može podnijeti u roku od trideset dana od datuma konačnosti presude, a ne od datuma kada je stranka bila obaviještena o konačnosti presude. Takav izračun zakonskih rokova za podnošenje sličnih pravnih sredstva postoji i u brojnim drugim državama ugovornicama⁴ pa se ne može reći da je nespojiv s Konvencijom. Dakle, računanje roka za podnošenje zahtjeva za obnovu postupka na temelju presude Europskog suda za podnositelja je bilo predvidljivo i domaći sudovi su opravdano tvrdili da je imao dovoljno vremena za podnošenje tog zahtjeva u predviđenom roku. Taj zaključak dodatno potkrepljuje i činjenica da je tekst presude Europskog suda podnositelju bio dostupan tri mjeseca prije njezine konačnosti pa je mogao iskoristiti i to razdoblje za pripremu zahtjeva za obnovu postupka. Slijedom navedenog, ne može se reći da je način računanja roka za podnošenje zahtjeva za obnovu postupka spriječio podnositelja zahtjeva u upotrebi tog pravnog sredstva.

---

⁴ Usporedna studija o zakonodavstvu i praksi u četrdeset tri države članice Vijeća Europe pokazala je da se rok za podnošenje zahtjeva za preispitivanje ili obnovu postupka na temelju presude Europskog suda razlikuje od države do države. U nekim državama, kao RH, vrijeme počinje teći od dana kada je presuda Europskog suda postala konačna (Švicarska, Belgija, Češka Republika, Litva, Monako i Španjolska), u drugim se državama rok računa od datuma presude ili njezine objave (Rumunjska, Estonija, Francuska i Moldavija), u brojnim državama se rok računa od dana kada je podnositelj zahtjeva obaviješten o presudi Europskog suda ili je za nju saznao (Andora, Armenija, Nizozemska, Srbija, Ukrajina i Turska), dok u nekim državama članicama ne postoji rok za podnošenje takvog zahtjeva (Austrija, Bosna i Hercegovina, Grčka, Mađarska, Italija, Latvija, Luksemburg, Sjeverna Makedonija, Norveška, Poljska, Ruska Federacija i Slovačka).

U pogledu navodne povrede prava na obrazloženu odluku, Europski sud je primijetio da u ponovljenom postupku podnositelj zahtjeva više nije ustrajao u ranijoj tvrdnji da članak 502. stavak 3. ZKP-a/08 nije bio primjenjiv na njegov zahtjev za obnovu postupka, već se samo usredotočio na tvrdnju da zakonski rok nije bio ispravno izračunat. Stoga kazneni sudovi u svojim rješenjima nisu niti ispitivali koja je verzija ZKP-a bila primjenjiva na podnositeljev zahtjev za obnovu postupka pa je razumljivo da ni Ustavni sud nije sankcionirao te sudove zbog nedostatnog obrazloženja tog pitanja, kao što je to učinio u prvoj odluci u tom predmetu.

Nadalje, Europski sud se nije složio niti s podnositeljevom tvrdnjom da je Ustavni sud odstupio od svojeg ranijeg stajališta u pogledu izračuna predmetnog zakonskog roka. Naime, Ustavni sud u svojoj prvoj odluci nije utvrdio da se kao početni datum za računanje roka mora uzeti dan kada je podnositelj zahtjeva obaviješten o presudi Europskog suda, već je samo naložio kaznenim sudovima da utvrde kojeg je datuma podnositelj zahtjeva bio obaviješten o konačnosti presude Europskog suda kako bi se utvrdilo je li imao dovoljno vremena podnijeti zahtjev za obnovu postupka. Kazneni sudovi su u ponovljenom postupku utvrdili da je podnositelj zahtjeva imao dovoljno vremena, što je Ustavni sud prihvatio i proglasio podnositeljevu ustavnu tužbu nedopuštenom.

Slijedom navedenog, podnositeljev prigovor na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije odbačen je kao očigledno neosnovan.

Podnositeljev prigovor na temelju članka 13. Konvencije također je odbačen kao očigledno neosnovan jer, sukladno zaključcima u pogledu čl. 6. st. 1., nije postojala „dokaziva tvrdnja“ da mu je povrijeđeno pravo zajamčeno Konvencijom ([Boyle i Rice protiv Ujedinjenog Kraljevstva](#), st. 52.).

Vezano za prigovor na temelju članka 46. stavka 1. Konvencije, Europski sud je ponovio svoje dobro utvrđeno stajalište da su prigovori koji ukazuju na neizvršenje presude Europskog suda ili neispravljanje povrede koju je taj Sud već utvrdio, izvan njegove nadležnosti *ratione materiae* ([Bochan protiv Ukrajine \(br. 2.\)](#) [VV], stavak 35.) jer podliježu nadzoru nad izvršenjem presuda koji provodi Odbor ministara na temelju članka 46. Konvencije⁵. Stoga je ovaj podnositeljev prigovor odbačen kao nespojiv *ratione materiae* s odredbama Konvencije.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2022. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskom sudom za ljudska prava

---

⁵ Nadzor nad izvršenjem presude Europskog suda od 10. listopada 2012. u predmetu *Gregračević protiv Hrvatske*, zatvoren je [završnom rezolucijom](#) Odbora ministara Vijeća Europe od 8. prosinca 2021.